

KURS ANIMATOR KULTURY

Darmowy materiał szkoleniowy w postaci próbki!

W pełnym szkoleniu cały materiał szkoleniowy z możliwością zdania egzaminu i otrzymania dokumentów potwierdzających ukończenie szkolenia.

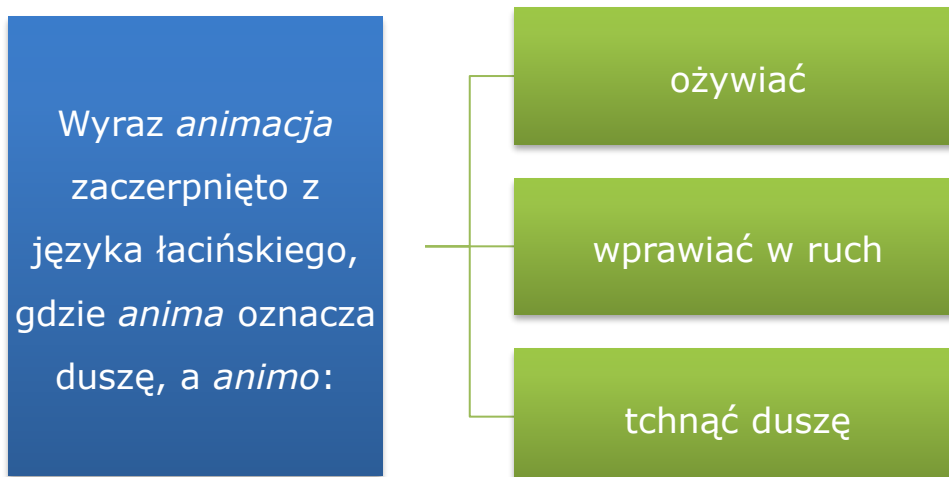
Spis treści

1.	Pojęcie i proces animacji w ujęciu teoretycznym.....	4
	Rys historyczny	4
	Definicje i funkcje animacji.....	9
	Koncepcje animacji społeczno – kulturalnej w Polsce.....	12
	Animacja a upowszechnianie kultury.....	19
	Potrzeba i konieczność działań z zakresu animacji kultury.....	26
2.	Animator kultury	28
	Animator kultury – próby definicji	29
	Zadania stojące przed animatorami kultury	32
	Kodeks animatora kultury	35
	Profil osobowościowy animatora kultury	40
	Niezbędne umiejętności	46
	Style kierowania – animator kultury a lider.....	50
	Trudności w pracy animatora.....	53
3.	Źródła inspiracji animatora kultury	60
	Etnografia, antropologia kulturowa, badania terenowe.....	61
	Sztuka i metoda DIY.....	66
	Edukacja nieformalna.....	69
	Ruchy kontrkulturowe ruchy i kultura alternatywna.....	71
	Lokalność	74
4.	Metoda pracy projektami.....	78
	Określanie celu projektu	78
	Wybieranie tematu projektu.....	85
	Analiza SWOT projektu.....	89
	Ustalenie planu działania	91
	Planowanie budżetu i zasobów projektu.....	93
	Prezentacja projektu	95
	Monitoring i ewaluacja projektu.....	96
5.	Metody artystyczne w animacji kultury	102
	Teatr	103
	Barter	108
	Metody inspirowane sztuką współczesną.....	111

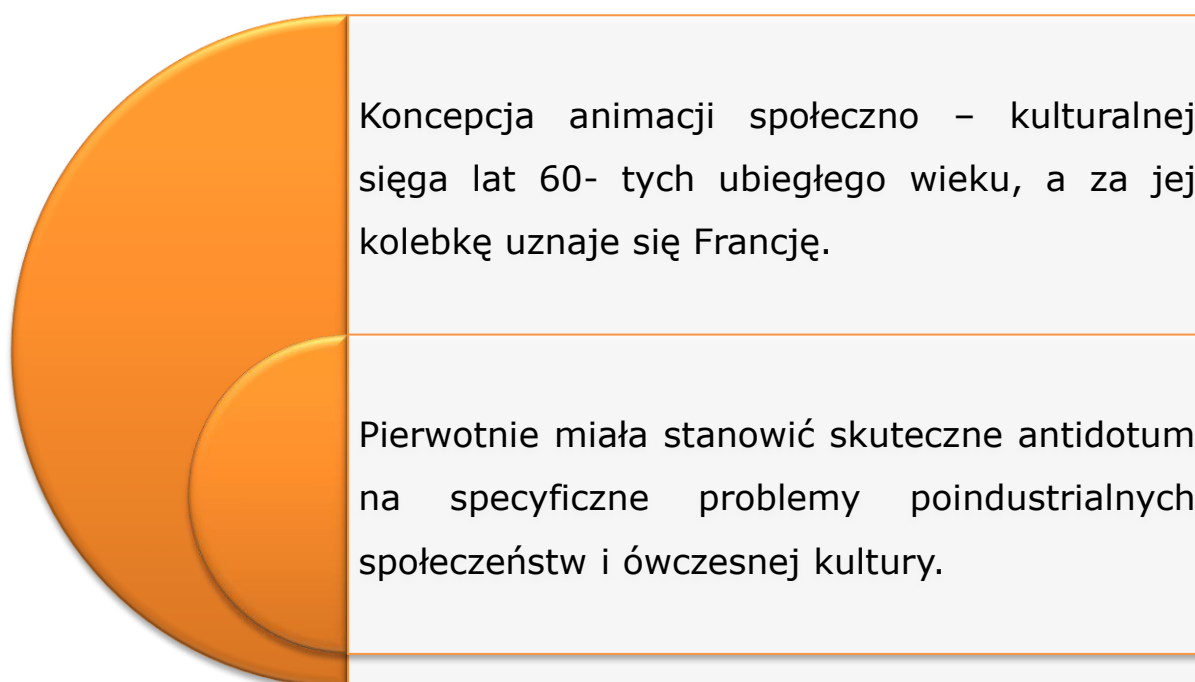
Film.....	118
Fotografia.....	127
Warsztaty twórcze.....	129
Medialaby.....	132
6. Dom kultury jako przestrzeń działania animatora.....	136
Uwarunkowania społeczno-polityczne funkcjonowania domów kultury	136
Typologia domów (ośrodków) kultury	138
Animator w domu kultury.....	139
7. Konfederacja Animatorów Kultury	142

1. Pojęcie i proces animacji w ujęciu teoretycznym

Rys historyczny

Pojęcie animacji ma ścisły związek z charakterem współczesnego społeczeństwa, które postrzegane jest jako masowe i anonimowe.

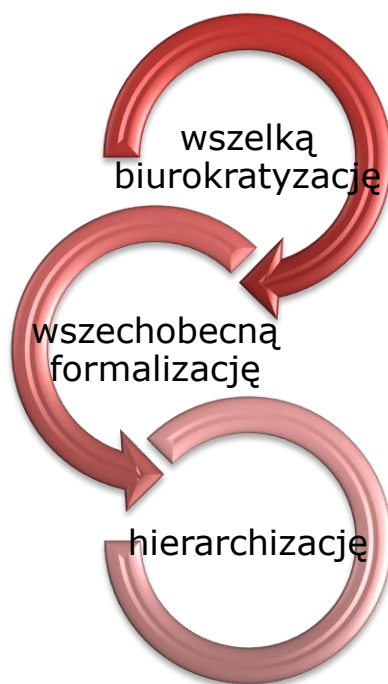

Cechy społeczeństwa poindustrialnego:

Animacja - w zamyśle jej twórców - **miała odrzucać:**

<http://kar-group.elk.pl>

zwłaszcza w relacjach międzyludzkich.

Dostrzeżono, że **życie społeczne bez istnienia grup praktycznie zamiera**, ponieważ to dzięki grupie człowiek nabywa umiejętność zarówno indywidualnego, jak i zbiorowego działania.

Odrodzoną jednostkę ludzką - jako członka grupy - charakteryzować mają:

samodzielność i zdolność samoorganizowania

otwartość i twórczość

autentyczność

rozwój duchowy umożliwiający wewnątrzsterowność

zdolność dokonywania autonomicznych wyborów

empatia i troska o innych

ekologiczna wrażliwość

Pierwotna koncepcja animacji zakładała rozbudzenie aktywności ludzi w dążeniu do dojrzałej autonomii indywidualnej i grupowej, poprzez przemianę życia tak osobistego, jak i społecznego.

Animacja szybko przestała ograniczać się wyłącznie do wewnętrznej dynamiki grupy, dostrzegając znaczenie kontekstu instytucjonalno - środowiskowego funkcjonowania grupy.

Obecnie jest metodą pobudzania obywateli do działań społeczno – kulturalnych na rzecz społeczności lokalnej (grupy, którą łączy terytorium, więź, poczucie wspólnotowej identyfikacji), we współpracy z lokalnymi instytucjami, przedsiębiorcami, samorządowcami.

Definicje i funkcje animacji

Ponieważ animacja jest procesem osadzonym na styku pedagogiki, socjologii, sztuki i kulturoznawstwa, to trudno o jednolitą definicję.

Bazując na łacińskim źródłosłowie, przyjmuje się, że:

animacja to ożywienie, zaktywizowanie, „tchnięcie ducha” w określoną zbiorowość (społeczeństwo, grupę), która pod wpływem aktywności i uczestnictwa podlega zmianom, jednocześnie je implikując.

Realizacja działań animacyjnych skupia się wokół trzech aspektów, które wspierają i porządkują aktywność ludzką:

aspekt edukacyjny

- wspomaganie zdolności samoorganizacyjnych jednostki i grupy

aspekt społeczno – polityczny

- wspieranie samorządności lokalnych społeczności

aspekt wychowawczy

- wspieranie indywidualności i samorozwoju jednostki

U podstaw działań animacyjnych leży niezbywalny zestaw wartości, na czele z wolnością i autonomią jednostki w zakresie wyznawanych wartości, relacji interpersonalnych i presji wywieranych ze strony państwa.

Pozostałe podwaliny procesu animacji zasadzają się na następujących wartościach:

- kreatywność w innowacyjnym oddziaływaniu na siebie i otoczenie
- autentyczność w byciu sobą
- dialog społeczny
- odpowiedzialność
- autonomia i niezależność
- pluralizm i poszanowanie kultur
- uczestnictwo w komunikacji i procesie decyzyjnym
- solidarność
- samorządność

Proces animacyjny implikuje trzy integralne procesy:

Proces odkrywania polega na tworzeniu optymalnych warunków, w których jednostka lub grupa będzie mogła odkrywać siebie.

Proces twórczy, w którym jednostka lub grupa:

Proces organizowania stosunków interpersonalnych ma za zadanie stworzyć warunki do porozumienia, bądź poprzez dialog, bądź poprzez konflikt.

Koncepcje animacji społeczno – kulturalnej w Polsce

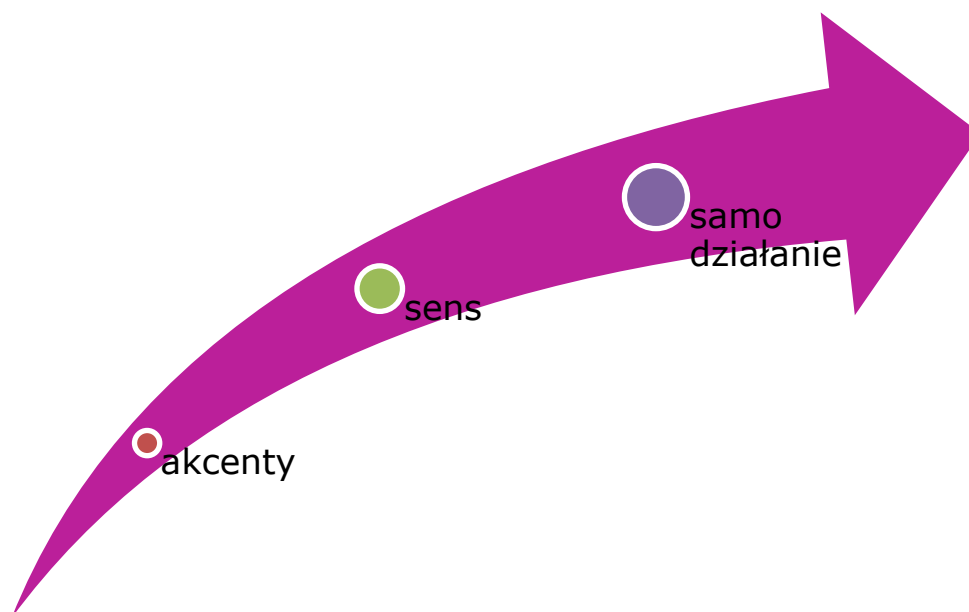

W Polsce, zagadnienia związane z animacją, rozpatruje się zazwyczaj w ujęciu animacji kultury lub nieco szerzej sięgającej animacji społeczno – kulturalnej.

Są to działania charakterystyczne dla kultury czynnej, które mają wypełnić przestrzeń powstałą między obszarami kultury elitarnej i masowej.

W polskich realiach mamy do czynienia z trzema głównymi koncepcjami animacji społeczno – kulturalnej, które jednakowo **postrzegają animację zarówno jako uczestnictwo, jak i aktywność ukierunkowaną na przyszłość, ale zmieniającą i ożywiająca zastaną rzeczywistość**. Różnicują jednakże:

ukierunkowując je na odmienne cele.

Koncepcje animacji społeczno - kulturalnej w Polsce

Animacja społeczno-kulturalna rozumiana jako metoda edukacji kulturalnej

Tak postrzeganą animację można definiować jako *ogół oddziaływań kształcąco-wychowujących jednostki, grupy, społeczności przez szeroko rozumianą kulturę i do kultury właśnie.*

Główne założenia edukacji / animacji kulturalnej

integracja z otaczającym światem przyrodniczo-kulturalno-społecznym

motywowanie i pobudzanie do kreatywnych działań

wyzwalanie jednostkowych i grupowych potencjałów twórczych

autokreacja

wspomaganie rozwoju duchowego

rozbudzanie ciekawości i chęci poznawania oraz tworzenia kultury na wszystkich szczeblach społecznych

promowanie i wspieranie aktywności społeczno-kulturalnej

W koncepcji tej **akcentuje się indywidualność** i podkreśla wagę tych działań, które zmierzają do pobudzenia aktywności człowieka w sferze kultury.

W żaden sposób **nie wyklucza to:**

- ✓ uznania pluralizmu kultur,
- ✓ potrzeby dialogu społecznego,
- ✓ konieczności samoorganizowania się środowisk lokalnych.

W koncepcji animacji jako edukacji kulturalnej podkreśla się znaczenie i rolę animatorów, którzy mają nadzorować cały proces, stosując obiektywne metody i unikając dyrektywności na rzecz samorządności.

Animator kultury pełni tu rolę nauczyciela-wychowawcy, który upowszechniając kulturę ma jednocześnie motywować do kreatywności i kształtować postawy krytyczne.

Koncepcję animacji rozumianej jako metoda edukacji optymalnie i najczęściej wykorzystuje się do potrzeb środowiska muzycznego.

Koncepcja animacji społeczno-kulturalnej jako metody środowiskowej

Inaczej określana metodą pracy projektami, koncentruje się na działaniach motywujących jednostki, grupy lub społeczności do samodzielnego projektowania a następnie realizowania zadań, które zaspokajają ich własne potrzeby kulturalne, w obrębie obowiązujących norm i wartości.

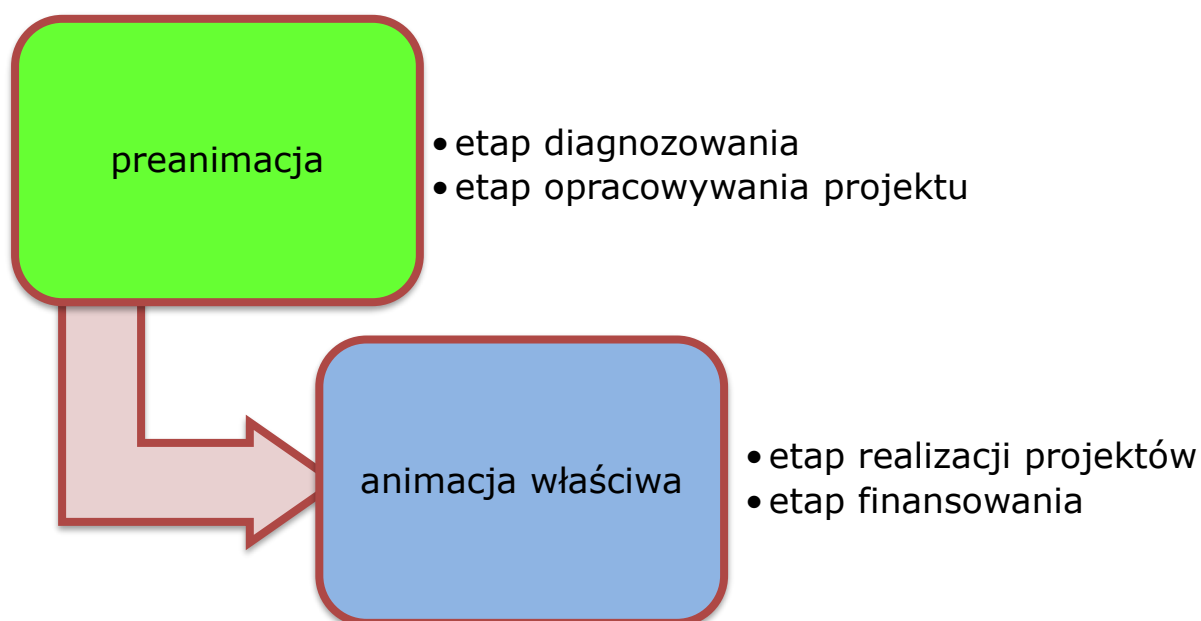
*Koncepcja edukacji kulturalnej jest mocno osadzona w **idei społeczeństwa obywatelskiego**, z wyraźnie zarysowanym celem jakim jest wspieranie rozwoju lokalnego.*

W tej koncepcji, wszelkie działania animacyjne czerpią z dorobku:

- pedagogiki społecznej,
- psychologii społecznej,
- socjologii małych grup,
- marketingu społecznego.

Fazy metody środowiskowej

Na etapie preanimacji:

- ✓ ocenia się rzeczywisty stan danej społeczności,
- ✓ określa potrzeby grupy, które powinny zostać przez nią dostrzeżone i wyartykułowane.

Na podstawie zgromadzonych informacji oraz wyartykułowanych potrzeb sporządza się optymalny do możliwości społeczeństwa projekt działań.

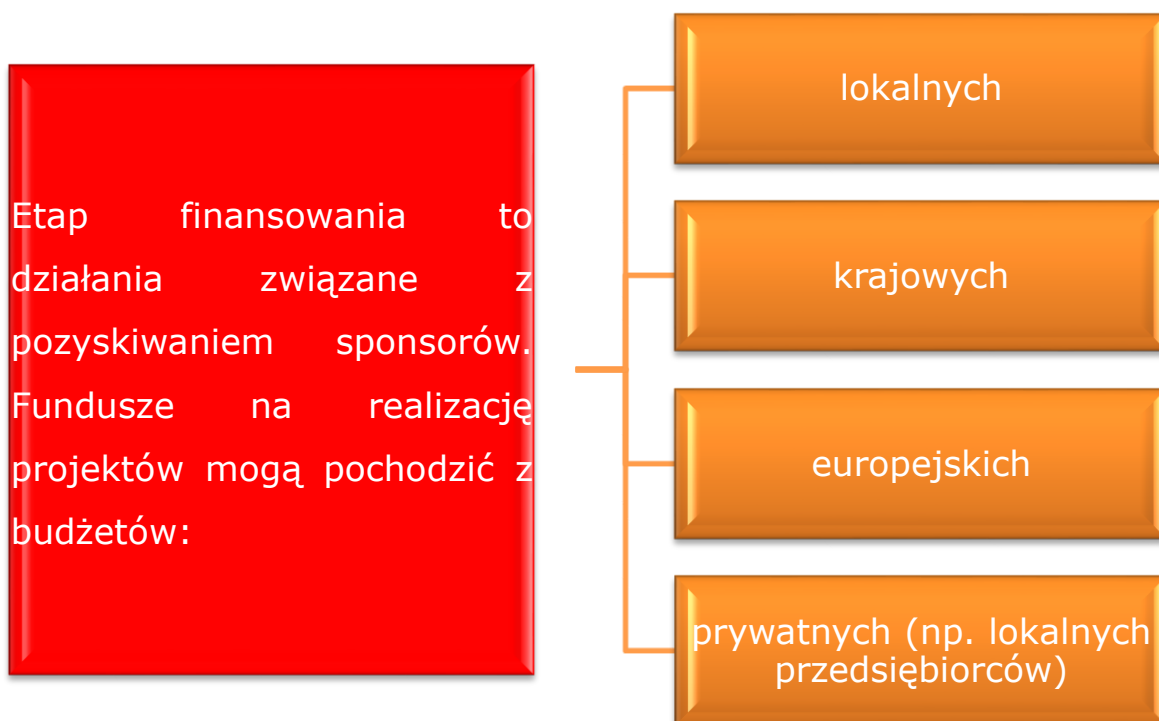
Realizowane w ramach animacji metodą środowiskową **projekty mogą przybrać postać projektu:**

Na etapie realizacji projektów uwagę i siły kieruje się na mobilizowanie środowiska do aktywności.

Mobilizacja dotyczy tych, którzy opracowują projekt oraz jego beneficjentów.

Koncepcja animacji osadzona w antropologii kulturowej

W tym ujęciu animacja przykłada dużą wagę do znaczenia badań terenowych i wykorzystania ich do **odkrywania kultury ukrytej i wskrzeszania tzw. małych ojczyzn.**

Badania antropologiczne prowadzi się głównie na obszarach wiejskich i w miejscach nacechowanych:

marginalizacją

izolacją społeczno - kulturową

wykluczeniem społecznym

W odniesieniu do tej koncepcji można spotkać się z terminem *antropologia kulturowa*, który dość jednoznacznie określa i ukierunkowuje aktywność animacyjną.

Animacja musi opierać się na zdolności umiejscowienia problemów danego środowiska w przestrzeniach antropologicznych tak istnienia jak i stawania się kultury.

Wszelkie podejmowane działania powinny bazować na tym, co pierwotne w doświadczeniu kulturowym określonej grupy czy społeczności.

Podejście antropologiczne do animacji jest wymagające i opiera się na zdolności do traktowania kultury cudzej jak własnej i własnej, jak cudzej.

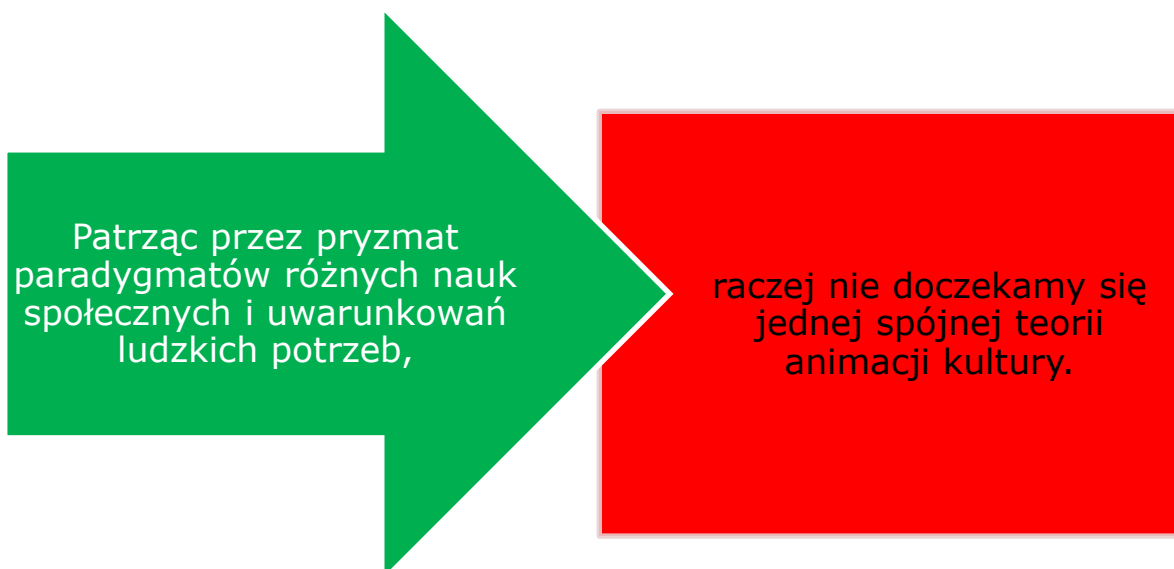

Implikuje to konieczność rozeznania przez animatora swojej własnej tożsamości, która staje się wyznacznikiem jego uczestnictwa w podejmowanej aktywności animacyjnej.

Animacja a upowszechnianie kultury

Różnorodność nurtów związanych z animacją i samej jej definicji, wynika z ogromnego zróżnicowania środowisk i potrzeb ich członków oraz bogactwa nauk społecznych i samej kultury, żywo zainteresowanych jej obecnością w życiu człowieka.

Mimo definicyjnego pluralizmu zarówno na gruncie polskim, jak i międzynarodowym, obserwuje się pewne **zbieżności i elementy wspólne**, powtarzające się w różnych założeniach i ideach.

Elementy wspólne definicji animacji kultury

istnienie zbiorowości ludzkich

sięganie do tych źródeł pedagogiki niedyrektywnej, psychologii humanistycznej i socjologii małych grup, które szczególnie akcentują podmiotowość i autonomię tak jednostek jak i grup

docenienie komunikacji społecznej, relacji interpersonalnych i międzystrukturalnych na wszystkich poziomach i roli animacji w ich doskonaleniu

inspirowanie i budzenie twórczości

propagowanie metod integracji, aktywności i partycypacji

orientacja na wartości duchowe i potencjał twórczy jednostek i grup

Animację kultury często utożsamia się z upowszechnianiem kultury, a jak pokazują dogłębne analizy uwarunkowań społeczno - politycznych, wychowawczych i teorii uczestnictwa w kulturze są to dwie odrębne sfery działań, bazujące na odmiennych filarach!

Zasadnicza **różnica** jest już widoczna **w samej definicji kultury i organizacji życia kulturalnego.**

ANIMACJA KULTURY

- kultura rozumiana szeroko jako zróżnicowane wzory zachowań i ich wytwory, które istnieją w przestrzeniach odmiennych społeczności, dlatego nie podlegają wartościowaniu
- nie ma ideału kultury – istnieją różne, które są i względne, i równorzędne
- projekty i imprezy kulturalne realizowane są przez instytucje o charakterze otwartym, zawsze w odpowiedzi na zgłaszane potrzeby uczestników danych społeczności

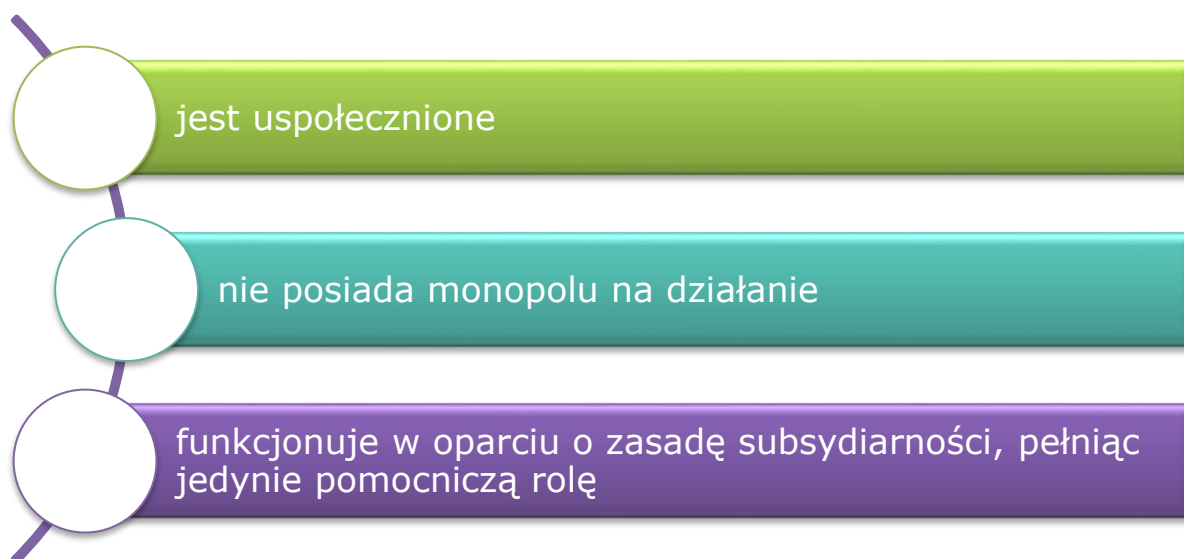
UPOWSZECHNIANIE KULTURY

- kultura pojmowana w wąskim zakresie, przede wszystkim jako przestrzeń dla rozwoju procesów komunikacji i ściśle określony kanon treści godny upowszechnienia
- kultura podlega wartościowaniu, stąd możliwe jest uznanie ideału kultury
- wyspecjalizowane instytucje realizują z góry ustalone i zaakceptowane przez urzędników programy

Podobny **dysonans występuje w przypadku przyjętego wzorca uczestnictwa w kulturze**, który w przypadku upowszechniania kultury wygląda dość jednostronnie.

Podobne różnice obserwuje się także w przypadku **roli państwa w tworzeniu i odbieraniu kultury**. Z punktu widzenia animacji, państwo:

Państwo w modelowym upowszechnianiu kultury pełni rolę administratora i mecenasu kultury, prowadząc scentralizowaną politykę kulturalną.

Zasadnicze różnice rysują się również w postrzeganiu społeczeństwa i jego roli w życiu kulturalnym. Na tym polu większą przestrzeń i swobodę działania pozostawia model animacyjny.

Cechy charakterystyczne koncepcji społeczeństwa

ANIMACJA KULTURY

społeczeństwo to
struktura lokalnych i
samorządowych
mikrospołeczeństw o
pluralistycznym ładzie

aktywne społeczeństwo
podejmujące oddolne
inicjatywy

szeroko pojęta wolność
obywatelska obejmująca
swobodę działania w
życiu kulturalnym i
publicznym

UPOWSZECHNIANIE KULTURY

społeczeństwo to
odgórnie zarządzany
zamknięty system

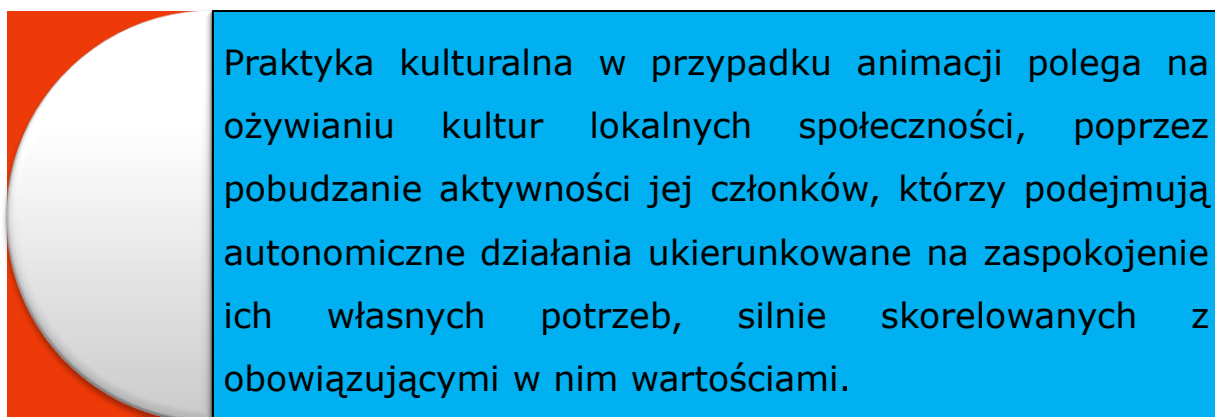
centralizm i etatyzm
struktur społecznych

drastycznie ograniczona
swoboda obywateli,
sprowadzona do wolności
wyboru władz

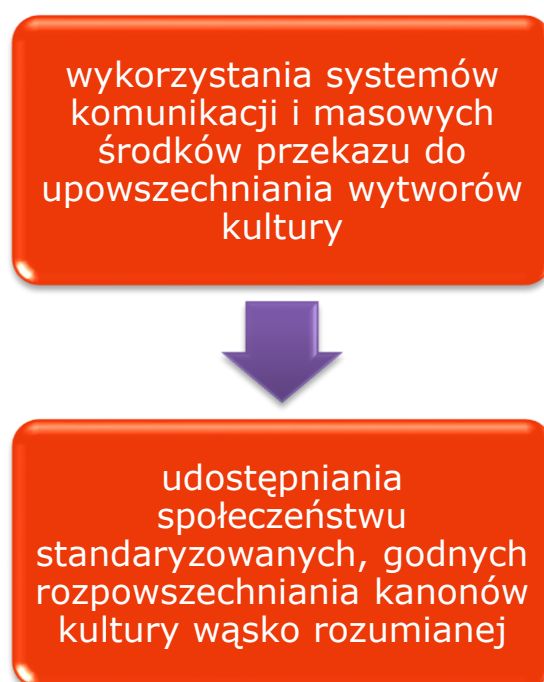
pasywne społeczeństwo

Zupełnie skrajne pozostaje **spojrzenie na praktykę kulturalną**, którą realizuje się na odmiennych fundamentach. **Animacja kulturalna promuje ideę demokracji kultury, a nie jej demokratyzacji**, jak w przypadku upowszechniania kultury, co wynika z wcześniej omówionej wizji państwa, społeczeństwa i miejsca kultury w tychże strukturach.

W porównaniu do praktyki animacyjnej kultury, jej odpowiednik w modelu upowszechniania, wydaje się niezmiernie ograniczony i sprowadza się praktycznie do dwojakiego rodzaju działań:

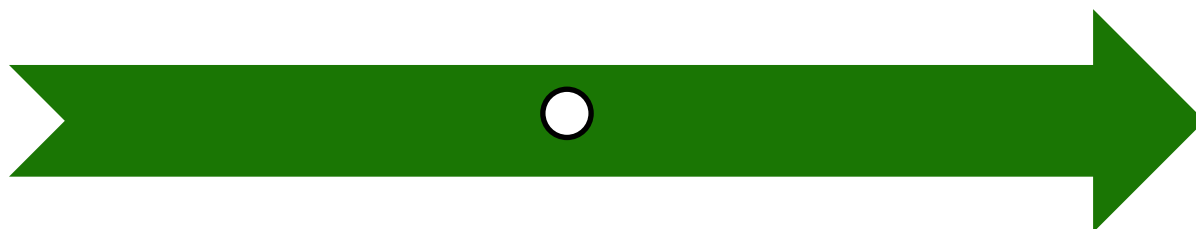
Jak pokazują dogłębne analizy znaczeniowe,

animacja kulturalna
nie może być
utożsamiana z
upowszechnianiem
kultury,

który to termin obejmuje zdecydowanie węższy zakres samego teoretycznego, jak i praktycznego ujęcia kultury.

Potrzeba i konieczność działań z zakresu animacji kultury

Upowszechnianie kultury w dzisiejszym świecie nie jest wystarczająco rozwojową praktyką, toteż koniecznym staje się zastąpienie jej działaniami o charakterze animacyjnym.

Korzyści z tego wynikające są wielorakie, a przede wszystkim są adekwatne i optymalne dla rozwoju i egzystencji poindustrialnych społeczeństw.

Najważniejsze korzyści wynikające z podjęcia działań animacyjnych

wyzwalanie twórczej aktywności, kreatywności zarówno indywidualnej, jak i zbiorowej

wzmacnianie postawy zaangażowania jednostek, grup w samodzielnym kreowaniu ich strategii życiowych

przyczynianie się do rozwoju osobistego ku wolności, z dużym naciskiem na poczucie odpowiedzialności

integracja i rozwój społeczeństwa w oparciu o promowanie zbiorowej aktywności

promowanie bogatej oferty sposobów uczestnictwa w kulturze

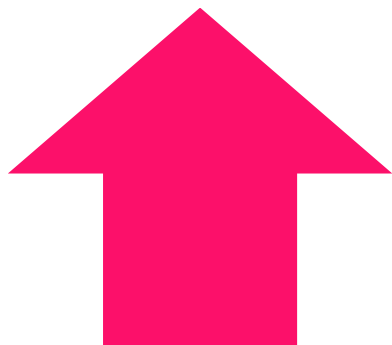
wykorzystanie całego potencjału lokalnych społeczności

akcentowanie odrębności i tożsamości kulturowych różnych grup i społeczności

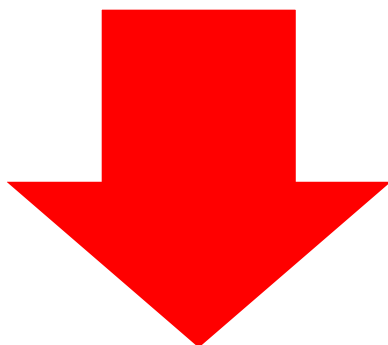
wprowadzanie nowej jakości w zarządzaniu życiem kulturalnym

doskonale ożywia i integruje społeczności skupione wokół tych samych wartości, zainteresowań

2. Animator kultury

Jeżeli przyjmimy określenie animacji kultury jako stwarzanie optymalnych warunków do realizowania przez ludzi ich potrzeb w ramach kultury, poprzez odkrywanie już istniejących lub wynalezienie nowych jej elementów,

to animator kultury będzie tym, który realizuje projekty społeczne, posługując się uniwersalnym językiem sztuki, by rozbudzić potencjał ludzi, z którymi je współtworzy i jednocześnie współrealizuje się.

Animator kultury – próby definicji

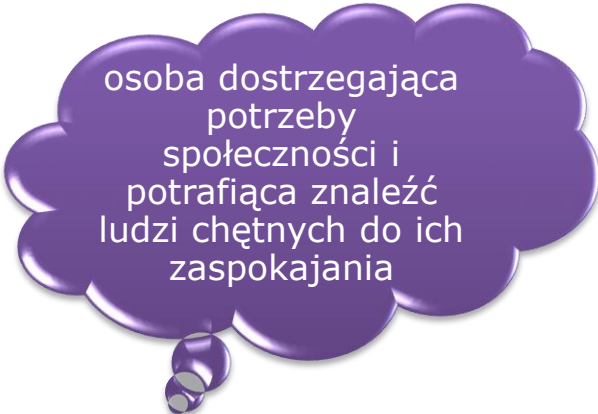
Animator kultury to:

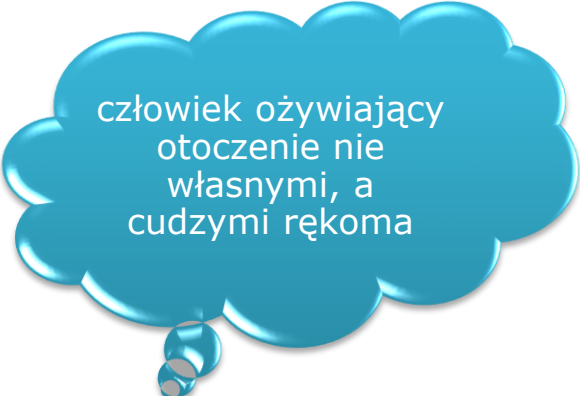
człowiek
pozytywnie
zakręcony, który
jest trochę
odmieńcem w
grupie

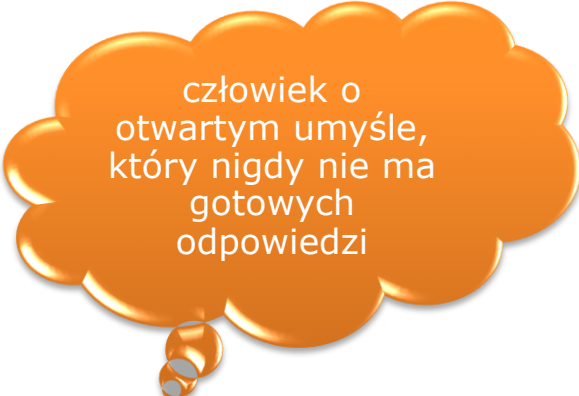
elektron, który
przyciąga, zbiera
wszystkich w jeden
atom

osoba dostrzegająca
potrzeby
społeczności i
potrafiąca znaleźć
ludzi chętnych do ich
zaspokajania

człowiek ożywiający
otoczenie nie
własnymi, a
cudzymi rękoma

człowiek o
otwartym umyśle,
który nigdy nie ma
gotowych
odpowiedzi

ktos
nieustannie
poszukujacy
siebie

miolownik i
znawca
rzemiosla

osoba
pozostawiajaca
nieodkryta
przestrzen dla
innych

ktos, kto lubi
prace z ludzmi

ktos, kto ciagle
poszerza pojecie
kultury

aktywny czlowiek
o duszy artysty

czlowiek ktory
sprawia, ze w
otoczeniu pojawia
sie nowa jakosc
jakejkolwiek formy
kultury

pasjonat -
aranzer
zastanej
rzeczywistosci

ktoś kreujący i
zmieniający świat
bez zadawania
gwałtu

człowiek szanujący
ludzi i prowadzący
do ich spotkania
się

osoba która ma zdolność czytania
sytuacji, kontekstu i
uruchamiająca optymalne
mechanizmy ograniczające
przypadkowość i bezcelowość
działania grupy

człowiek działający
na rzecz swojego
środowiska

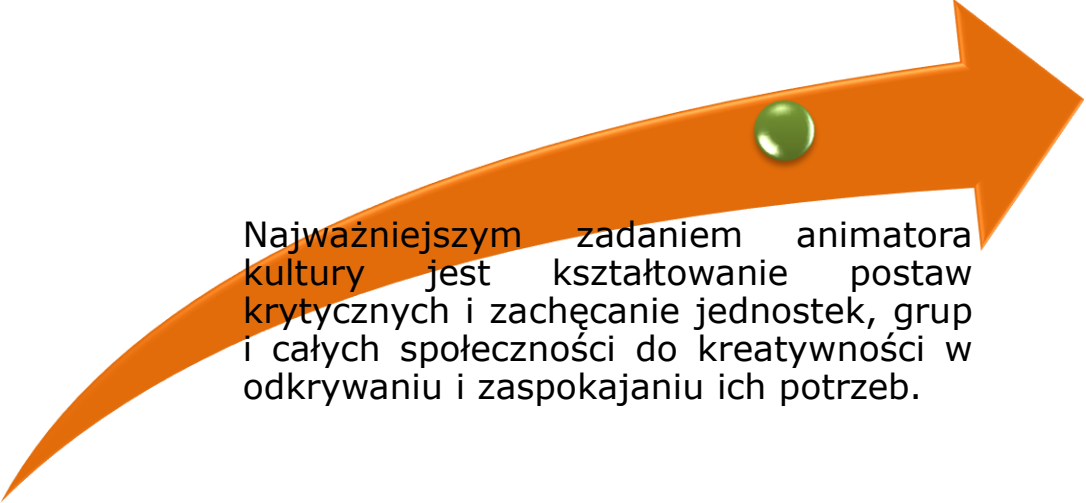
osoba, która lubi
przeżywać
przygody w
towarzystwie
innych ludzi

człowiek, który
ciągle się rozwija i
zmienia się

pasjonat dzielący
się swoim światem
z innymi ludźmi i
pozwalający innym
kreować własny
świat

Zadania stojące przed animatorami kultury

Jak już ustaliliśmy, **animatora kultury nie można utożsamiać z pracownikiem odpowiedzialnym za upowszechnianie kultury ani nie należy mu przypisywać zadań nauczyciela - wychowawcy**, rozliczanego z transmisji wiedzy i rozwijania u jego podopiecznych określonych kompetencji czy umiejętności.

Najważniejszym zadaniem animatora kultury jest kształtowanie postaw krytycznych i zachęcanie jednostek, grup i całych społeczności do kreatywności w odkrywaniu i zaspokajaniu ich potrzeb.

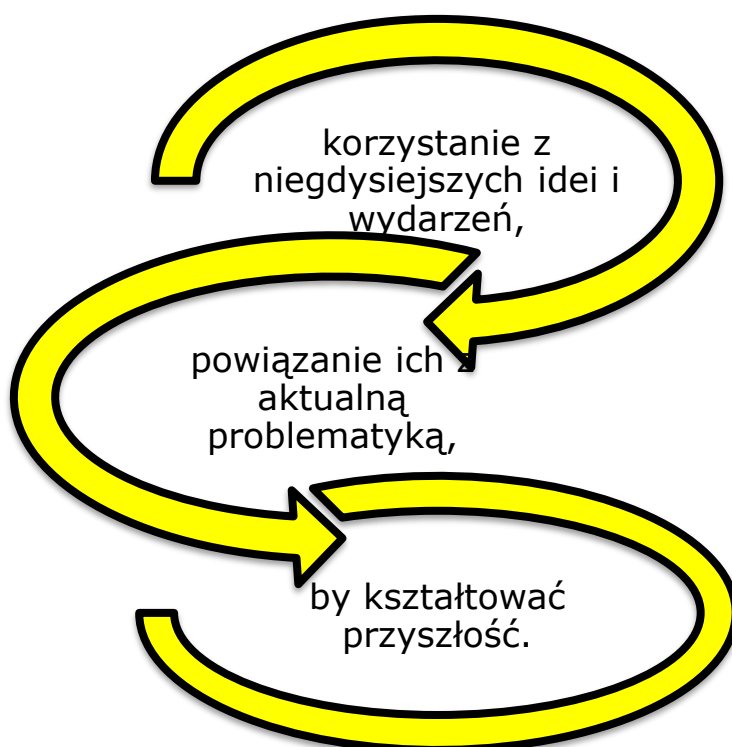
Animator ma za zadanie ów proces odkrywania i zaspokajania nadzorować, korzystając z wielorakich metod i narzędzi, w duchu zasady samorządności i animacji niedyrektywnej.

Istotnym zadaniem animatorów kultury jest:

- kształtowanie poczucia wartości i akcentowanie ważności świadomości odrębności kulturowej
- rozbudzanie i podtrzymywanie miłości do lokalnego środowiska, tzw. *małej ojczyzny*.

W przypadku realizacji tego zadania niezwykle istotna jest **umiejętność łączenia przeszłości z przyszłością:**

Animatorzy powinni również koncentrować się na poprawianiu jakości życia kulturalnego członków danej społeczności lokalnej poprzez:

nauczanie lepszych sposobów realizacji codziennych obowiązków

rozbudzanie chęci do rozmaitych prac i działań o charakterze artystycznym

budowanie i rozwijanie więzi osobowych

kształtowanie umiejętności korzystania z kultury ogólnej, ze szczególnym uwzględnieniem nowoczesnych środków komunikacji

tworzenie grup i integrowanie ich w środowisku lokalnym

rekonesans specyfiki kultury regionalnej

rozwijanie infrastruktury społeczno-kulturalnej

wspólną diagnozę potrzeb, problemów i proponowanych rozwiązań

rekrutowanie i wspieranie uczestników projektów animacyjnych z zakresu kultury

zachęcanie do tworzenia i wspieranie organizacji społecznościowych

Kodeks animatora kultury

Kodeks to **zbiór zasad i zachowań, których animatorom nie wolno łamać, ani zmieniać**. Przestrzeganie ich wpływa nie tylko na finalny efekt działań, ale zdecydowanie kreuje jakość i przebieg całego procesu animacyjnego.

Ponieważ w centrum działań animacyjnych zawsze stoi człowiek, to większość ustaleń kodeksu bazuje na zasadach porządkujących relacje międzyludzkie i interakcje w grupie.

Najważniejsze przykazania animatora kultury

I

NIGDY NIE DZIAŁAJ PRZECIWKO PODOPIECZNYM

Według tej zasady, **animatorowi nie wolno:**

- podejmować żadnych czynności sprzecznych z zainteresowaniami podopiecznych
- godzących w ich dobro

Wszelkie działania powinny być prowadzone z poszanowaniem godności i prawa do samostanowienia beneficjentów animacji.

II

PRZYJMIJ KAŻDEGO UCZESTNIKA TAKIM, JAKI JEST

Zasada ta mówi, że animatorowi nie wolno:

- „stwarzać” człowieka na nowo,
- zmuszać do aktywności ponad jego siły,
- aranżować sytuacji, w których obnażone zostaną słabości uczestników animacji.

III W KAŻDYM CZŁOWIEKU DOSTRZEGAJ PARTNERA

Beneficjenci podejmowanych projektów animacyjnych są nie tylko jego odbiorcami, ale przede wszystkim współtwórcami!

IV POMAGAJ UCZESTNIKOM ROZPOZNAWAĆ ICH ZAINTERESOWANIA I POTRZEBY, BY NASTĘPNIE MOGLI JE REALIZOWAĆ

To potrzeby i zainteresowania beneficjentów mają ukierunkowywać całość działań animacyjnych, a nie pomysły i wizje animatora.

V POMAGAJ UCZESTNIKOM WYZWAŁAĆ ICH ZDOLNOŚCI, SKŁONNOŚCI, MOŻLIWOŚCI

Zasada ta ściśle wiąże się z **uznaniem podmiotowości i aktywności** uczestników projektu, którzy mają sami odkryć i zaspokoić swoje potrzeby, optymalnie wykorzystując własny potencjał.

W projekcie mają się urzeczywistnić nie tylko potrzeby, ale przede wszystkim potencjał jego uczestników!

VI NIGDY NIE PODWAŻAJ UMIEJĘTNOŚCI, WIEDZY I DECYZJI WŁASNYCH UCZESTNIKÓW

Zasada ta ściśle koresponduje z piątą. Wymaga także od animatorów przeciwstawiania się wszelkim praktykom niehumanitarnym lub choćby w minimalnym stopniu dyskryminującym przez innych jakiegokolwiek uczestnika projektu.

To uczestnicy kreują swoją rzeczywistość według własnego uznania i odkrytych potrzeb.

VII NIE CZYŃ Z SIEBIE AUTORYTETU I CZŁOWIEKA PONAD WSZELKIE SŁABOŚCI

Bardzo często proces animacji obnaża ludzkie zahamowania, lęki, słabości. Animator nie ma prawa osądzać, obwiniać uczestników, ani w jakikolwiek ich piętnować!

Jeżeli animator nie zostawi przestrzeni na ułomności ludzkiej natury zarówno uczestników jak i własnej, nigdy nie zdobędzie ich zaufania, co skaże na porażkę cały proces animacyjny.

Stawianie siebie w roli autorytetu przeczy zasadzie partnerstwa w procesie animacyjnym (patrz zasada III).

VIII ZACHOWAJ W TAJEMNICY WSZELKIE INFORMACJE UZYSKANE W TRAKCIE DZIAŁAŃ ANIMACYJNYCH

Jak już kilkakrotnie podkreślano, proces animacyjny bazuje na relacjach międzyludzkich. Podejmowane działania wyzwalają w uczestnikach wiele emocji, bywają areną konfliktów, upadków, miejscem uzewnętrzniania swoich słabości.

To, co się dzieje wewnątrz grupy, w trakcie tworzenia i realizacji projektów animacyjnych nie powinno wyjść poza jej obręb, bez zgody jej uczestników.

Oczywiście trudno wymusić na innych uczestnikach milczenie, ale ***animator musi obligatoryjnie przestrzegać tajemnicy (poniekąd) zawodowej.***

Nakreślony powyżej kanon zasad można potraktować jako kodeks honorowy animatora kultury.

